

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/28289

21 Ağustos 2013

Sayı : 64272063- 610-2472
Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-28289)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 26.07.2013 tarih ve 43452547-120.07-135492 sayılı yazısı.

Tekirdağ Milletvekili Sayın Candan YÜCEER'in tarafıma tevcih ettiği 7/28289 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (3 Sayfa)

Soru 1:

Tekirdağ'ın Malkara ilçesinin yer altı zenginliği bakımından sahip olduğu en önemli maden, linyit taş kömürüdür.

Bölgede irili ufaklı çok sayıda kömür madeni bulunmaktadır. Ancak; Malkara'da faaliyetini tamamladıktan sonra rehabilite edilmeden bırakılan açık kömür ocakları tehlike saçmaktadır.

Her yıl onlarca hayvan maden için açılan ve kapatılmayan çukurlara düşerek telef olmaktadır. Köylüler, çocuklarını çukurlara düşmesin diye araziye gönderememektedir. Kömür yıkama yerleri nedeniyle sular siyah akmakta, çevre kirlenmekte, bu durum köylüleri tedirgin etmektedir.

Buna göre;

-Tekirdağ genelinde kaç tane kömür ocağı vardır? Kaç tanesi faal, kaç tanesi atıl durumdadır?

Cevap 1:

Tekirdağ ilinde 55 adet Kömür işletme ruhsatı bulunmaktadır. Bunlardan 13 adedinin çeşitli nedenlerle faaliyetleri durdurulmuştur.

Soru 2:

Tekirdağ genelinde son 10 yılda kaç tane kömür ocağı ruhsatı verilmiştir?

Cevap 2:

Tekirdağ ilinde son 10 yılda 23 adet kömür ocağı ruhsatı verilmiştir

Soru 3:

Atıl durumda olan kömür ocaklarından kaç tanesi rehabilite edilmiştir?

Cevap 3:

Ruhsat sahibi sahasında gerekli emniyet tedbirlerini almak ve sahanın son durumunu gösterir imalât haritası ve maden jeoloji haritasını Maden İşleri Genel Müdürlüğü'ne vermek suretiyle terk talebinde bulunabilir. Herhangi bir nedenle hükümden düşmüş ruhsatın sahibi gerekli emniyet tedbirlerini almak ve sahanın son durumunu gösterir teknik belgeleri Maden İşleri Genel Müdürlüğü'ne vermek zorundadır. Ruhsat sahibi, işletme faaliyetinde bulunulan alanı işletme projesi doğrultusunda çevreye uyumlu hale getirmek zorundadır.

Mücbir sebepler dışında gerekli tedbirleri süresi içinde almayan ruhsat sahibine üç aylık ek süre verilir. Verilen bu sürede çevre ile uyum planı çerçevesinde gerekli güvenlik ve çevresel önlemlerin alınmaması durumunda, bu durum Valiliğe bildirilir. Çevre ile uyum çalışması için gerekli tedbirler, çevreye uyum planına uygun olarak orman arazilerinde ilgili Orman İdaresi, diğer alanlarda İl Özel İdareleri tarafından yerine getirilir. Orman İdaresi veya İl Özel İdaresi tarafından çevre ile uyum planına uygun olarak yapılan masraflar, ruhsat ve çevre ile uyum teminatından karşılanır. Teminatların yeterli olmaması durumunda çevre ile uyum planı çerçevesinde eksik kalan masraflar 6183 sayılı Kanuna göre ruhsat sahiplerinden tahsil edilir. İlgili idare tarafından çevreye uyum planı dışında başka bir proje veya uygulama yapılması halinde buna ilişkin masraflar, ilgili idare tarafından karşılanır ve ruhsat sahibinden herhangi bir bedel talep edilmez.

Soru 4:

Atıl durumdaki kömür ocaklarının rehabilite edilmesi için herhangi bir çalışma başlatılmış mıdır/ başlatılacak mıdır?

Cevap 4:

Ruhsat sahalarındaki ocakların rehabilitasyonu işletme projelerindeki rehabilitasyon projeleri kapsamında ruhsatın terk aşamasında değerlendirilmektedir.

Soru 5:

Kömür ocaklarının çevreye verdiği zarar konusunda herhangi bir çalışma yapılmış mıdır?

Cevap 5:

Maden ruhsatları ile ilgili işlemler 3213 sayılı Maden Kanunu ve Uygulama Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda yapılmaktadır. Madencilik faaliyetlerinin çevreye duyarlı yöntemlerle yapılabilmesi, faaliyetler esnasında çevrenin en az etkilenmesini sağlayacak tedbirlerin alınması ve doğal dengenin korunmasına yönelik olarak maksimum tedbirlerin alınmasını sağlamak amacıyla Bakanlık olarak gerekli yasal düzenlemeler yapılmıştır.

Bakanlığımız Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından verilen ruhsatların sahiplerinin, ruhsat alanlarında üretim yapabilmeleri için 3213 sayılı Maden Kanununun 7 inci maddesi gereği, arazinin mülkiyet durumuna göre; orman ise Orman ve Su İşleri Bakanlığı'ndan, tapulu tarım arazisi ise tapu sahibinden, mera ise İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nden izin alması zorunludur. Diğer taraftan ruhsat alanlarında yapmayı planladıkları üretimin çevreye vereceği olası zararlar (patlatma, sarsıntı, toz, gürültü vs.) konusunda Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) izni ile İl Özel İdarelerinden Gayri Sıhhi Müessese (GSM) izin belgesi/ruhsatı almaları zorunludur. Söz konusu izin belgeleri almamaları halinde Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından ruhsat sahalarına üretim/işletme izni verilmemektedir.

Çevre Kanunu gereği sit alanları, su kaynakları, baraj gölleri, yerleşim yerleri ve mutlak koruma alanları ÇED kapsamında mutlaka göz önünde bulundurulmaktadır. Bu işlem için ÇED kapsamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan ÇED Olumlu Belgesinin ve bu belge alınırken konuyla ilgili tüm kurumların uygun görüşünün alınması zorunludur. Ruhsat sahiplerinin, madenin topraktan üretimini yaptıktan sonra gerçekleştirecekleri işlemler için kuracakları tesislere ilişkin yatırımlarını diğer sektörlerde yapılan fabrika-atölye-tesis yatırımları gibi yürürlükte bulunan mevzuatlardaki prosedürleri takip ederek gerçekleştirmektedirler. Bu faaliyetler esnasında bazı izinlerin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Belediyeler, Valilikler v.b. gibi kurumlardan alınması gerekmektedir.

3213 sayılı Maden Kanunu çerçevesinde madencilik faaliyetleri Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından rutin olarak denetlenmekte ayrıca bu denetimler dışında gerek vatandaşlardan gerekse diğer kurumlardan gelen şikâyet/ihbar gibi durumlarda ruhsat sahalarında denetimler yapılmaktadır. Yapılacak/yapılan bu denetimler sonucunda Maden Kanununun 7. maddesine aykırı olarak izinsiz faaliyet gösterildiği veya çevre ve insan sağlığına zarar veren faaliyette bulunduğu tespit edildiğinde ruhsatlar için Kanunun 7 nci maddesi kapsamında işlem yapılarak faaliyetleri durdurulmaktadır.

Madencilik faaliyetlerinin gerçekleştirildiği alanda, yapılan faaliyetlerle ilgili olarak kendi mevzuatlarına göre izin veren diğer kurumlar ve mülki idare birimlerince de denetimler yapılmakta olup sonuçları Maden İşleri Genel Müdürlüğü'ne bildirilmektedir. Yapılan denetimlerde mevzuata aykırı ve usulsüz çalışma yapıldığı belirlenen ruhsat sahalarındaki faaliyetler gerekli tüm önlemler alınıncaya kadar durdurulmakta, kanun, yönetmelik ve projelerine uygun faaliyette bulunmadığı tespit edilen bu ruhsat sahiplerine 7 nci Madde kapsamında teminat iradı olmak üzere idari para cezası uygulanmaktadır.

Soru 6:

Kömür ocaklarını rehabilite etmeden bırakan işletmeciler hakkında herhangi inceleme başlatılmış mıdır / başlatılacak mıdır?

Cevap 6:

Ruhsat sahalarındaki rehabilitasyon işlemleri projesindeki çevre uyum planına uygun olarak yapılmayan terk işlemleri kabul edilmemektedir.

Soru 7:

Kömür ocakları denetimlerini hangi aralıkta yapılmaktadır? Kömür ocaklarının denetimlerinde önerenin yanıtladığı tarihe kadar hangi sorunlar rapor edilmiştir?

Cevap 7:

Yer altı kömür ocaklarının bulunduğu işletme ruhsatlı sahalar 6 ay ile 1 yıl aralığında denetlenmektedir.